

Geachte leden van de Raad,

Dank dat ik hier mag staan om in te spreken over het ventilatie vraagstuk. Alhoewel ik hier alleen sta, voel ik mij gesteund door de collega PO besturen, te weten de Delta Scholengroep (16 scholen in Arnhem), de Cordeo scholengroep (in Arnhem Pieter Jongeling), de stichting vrijescholen Athena (in Arnhem Parcival), Simon scholen (in Arnhem Ibn-I-Sina)- die mijn appèl gezien hebben en de boodschap ondersteunen.

Ik wil u een aantal suggesties aan de hand doen die u mee kunt nemen in uw afwegingen bij de behandeling van dit vraagstuk in de Raad. Zoals u heeft kunnen lezen is de opgave in het onderwijs enorm. Corona heeft druk gezet op een feit dat de meeste van u allang kende. De onderwijshuisvesting voldoet niet aan de eisen van deze tijd. Dit is al heel lang een realiteit. Al toen de Rijksoverheid de gebouwen aan de gemeenten overdroeg. En ook toen de gemeenten deze gebouwen qua groot onderhoud bij wet moest overdragen aan de onderwijsbesturen. In beide gevallen kwam er geen budget mee om het ventilatie vraagstuk op te lossen, dit terwijl aanpassingen in gebouwen om ventilatie vraagstukken duurzaam op te lossen, veel geld kosten. Ik veronderstel dat dit bekend is. Al met al, kan zowel de gemeenten als de onderwijsbesturen de opgave in veel gevallen financieel gezien eigenlijk niet dragen.

Typisch Arnhem - typisch primair onderwijs

Omdat in Arnhem het lang de lijn was dat elke wijk een MFC zou krijgen waarin de primair onderwijs scholen hun plek zouden krijgen - gelukkig zijn we hier vanaf gestapt - was de consequenties dat veel geld ging naar deze nieuwe gebouwen. In de stand alone scholen van Arnhem werd qua onderhoud alleen het hoogstnoodzakelijke gedaan. Voortschrijdend inzicht (niet rendabel te maken gebouwen) maakte dat er werd gestopt met de MFC lijn. Ongeveer in die tijd, rond 2015, kregen de onderwijsbesturen het groot onderhoud naar ons toegeschoven met gebouwen waar al jarenlang alleen het hoogstnoodzakelijke groot onderhoud in was gepleegd. Er kwam geen onderhoudsvoorziening mee vanuit de gemeente Arnhem. De schoolbesturen moesten zelf in tijd en geld wegzetten hoe ze met al dit achterstallig onderhoud om wilden gaan. Dat op zich is al een grote uitdaging geweest.

Als het goed is weet u allen dat wij als primair onderwijsbesturen geen geld mogen stoppen in stenen, onderwijshuisvesting. Dat is ons bij wet verboden. De gemeenten moeten onderwijs mogelijk maken door ons in huisvesting te voorzien en ontvangt hiervoor ook de middelen. Ook de huidige 'corona' gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) mogen expliciet niet worden uitgegeven aan huisvesting. Daar zit voor ons dus geen ruimte.

Corona heeft veel maatschappelijke druk op het ventilatie vraagstuk gezet. De burgers van onder andere Arnhem willen terecht dat hun kinderen in gezonde

omgevingen onderwijs genieten. Het afgelopen jaar heeft laten zien wat dit betekent. CO2 meters die aangeven wanneer geventileerd moet worden, ongeacht de weersomstandigheden buiten. De gevolgen voor de kinderen en leerkrachten in de klas. Dit is zeer ongewenst. De overheid heeft om die reden een subsidie in het leven geroepen waarbij gemeenten namens onderwijsbesturen 30% van de kosten gesubsidieerd kunnen krijgen om het ventilatie vraagstuk grondig op te lossen. Wie de overige 70% moet betalen, laten ze in het midden. Ze denken hierbij wel aan de gemeenten en de onderwijsbesturen.

U heeft kunnen lezen op welke wijze het College van B&W een start wil maken met aanpakken van het ventilatie vraagstuk in Arnhem. Op zich een mooi gebaar. Dit voorstel is voor Flores Onderwijs financieel gezien echter niet haalbaar. Wij willen graag onze verantwoordelijkheid nemen, maar hebben rekening te houden met de financiële mogelijkheden van de stichting. Dat geldt natuurlijk voor alle partijen, ook de gemeente. In ons geval betekent dit dat wij 1 miljoen vrij kunnen maken om te besteden aan het ventilatie vraagstuk. Dat is bij lange na niet genoeg voor de hele opgave; zelfs niet voor de urgente situaties. Je zou er somber van kunnen worden. Tegelijkertijd zien wij de subsidieregeling (SUVIS) als een kans voor Arnhem als stad, gezien het belang van goed en toekomstbestendig gehuisvest onderwijs en goede volksgezondheid in de stad. Vanuit deze werkelijkheid wil ik de Raad de volgende suggesties doen, die in 3 thema's uiteen vallen:

- (1) Toch meer geld vrijmaken vanuit de gemeente
- (2) Het beschikbare geld anders verdelen
- (3) In communicatie samen verantwoordelijkheid nemen richting de burgers van Arnhem

Thema 1 Toch meer geld vrijmaken vanuit de gemeente

Dat kan op meerdere manieren. De financiële situatie van de gemeente Arnhem is verbeterd t.o.v. hetgeen in de stukken staat. Recent hebben de gemeenten vernomen dat er 1,3 miljard extra die naar gemeenten gaan voor **jeugd** ten opzichte van de perspectiefnota. Een uitgelezen kans om juist nu iets meer bij te dragen aan een gezonde onderwijsomgeving dan oorspronkelijk bedoeld was, juist in de gebouwen die in het huidige IHP PO niet voor grootscheepse renovatie of nieuwbouw in aanmerking komen. Dat levert voordelen op voor de komende 20 tot 25 jaar. Alternatief zou kunnen zijn dat de gemeente tegen zeer gunstige omstandigheden geld leent om de Arnhemse ventilatie opgave mogelijk te maken. Gemeenten hebben hierin veel meer ruimte en mogelijkheden dan onderwijsbesturen. En als laatste binnen dit thema wil ik meegeven dat de gemeente Arnhem samen met de onderwijsbesturen wellicht ook nog subsidie aan kan vragen bij de provincie Gelderland, omdat de opgave in Arnhem relatief groot is (zie MFC uitleg).

Thema 2 Het beschikbare geld anders verdelen

Wanneer de Raad vindt dat er niet meer geld naar het ventilatie vraagstuk kan gaan, dan zou overwogen kunnen worden het beschikbare geld anders te verdelen. Het

Voortgezet Onderwijs wordt beter bekostigd dan het Primair Onderwijs blijkt uit tal van onderzoeken. Wellicht dat hier bij de verdeling van middelen rekening mee gehouden kan worden en het PO om die reden meer geholpen kan worden van het VO.

Het kan tevens helpen wanneer het bedrag per stichting niet gelijk verdeeld over alle aanvragen gekoppeld wordt aan de bijbehorende SUVIS aanvraag, maar als totaalbedrag aan de stichting wordt gegeven om in elk geval de eerste urgenties op te lossen (binnen Flores Onderwijs is dan 3,6 miljoen nodig), met als consequentie dat de bijdrage per SUVIS aanvraag verschilt en het ventilatie vraagstuk niet bij alle scholen wordt opgelost.

Daarnaast vinden we het principiële niet juist wanneer wij mee moeten betalen aan de ventilatie vraagstukken in de MFC's. Het economisch en juridisch eigendom van de MFC's ligt bij de gemeente. Het primair onderwijs is hier een soort van verplichte huurder. Deze verantwoordelijkheid ligt o.i. primair bij de gemeente zelf.

Thema 3 gezamenlijk standpunt innemen en communiceren

Als laatste hoop ik dat we samen verantwoordelijkheid nemen in de communicatie richting de burgers van Arnhem. We zullen de volledige opgave in Arnhem niet in één keer waar kunnen maken, ondanks de goede bedoelingen van alle partijen. Dat is niemands schuld. We hebben immers allen nooit budget ontvangen voor dergelijke grote vraagstukken. We maken financieel vrij wat we vrij kunnen maken. Corona heeft hooggespannen verwachtingen aangewakkerd, waarbij emoties een grote rol spelen. De stad is niet geholpen met wijzen naar elkaar: dat de gemeente meer had moeten doen of de onderwijsbesturen. Wanneer we besloten hebben hoe we het ventilatie vraagstuk samen ter hand pakken, waarbij we nog een keer goed hebben onderzocht of er toch niet meer geld vrijgemaakt kan worden vanwege het duurzame belang voor onze jeugd, dan is het mijns inziens goed wanneer we de realiteit samen communiceren.

Ik eindig graag met een appèl om nu weliswaar snel te starten en daarnaast de echte gezamenlijke aanpak ventilatie en onderwijshuisvesting mee te nemen in een evenwichtige aanpak in de afspraken na de lokale verkiezingen in 2022; in een nieuw coalitieakkoord.

Dank voor uw aandacht.

Ik wens u veel wijsheid toe.

Sylvia Veltmaat

Bestuurder Flores Onderwijs

31 basisscholen in Arnhem - 8.500 kinderen in Arnhem